

АПМА МАТЕР

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" - СВИЩОВ

год. XXXIV, бр. 5, юни 2026 г.

РЕКТОРЪТ БЕ ГОСТ НА УНИВЕРСИТЕТА В НИШ

Ректорът на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“, доц. Марин Маринов, бе гост на тържественото отбелязване на 61-ата годишнина на Университета в Ниш, Сърбия. Посещението, осъществено по покана на ректорското ръководство на сръбското висше училище, е поредна стъпка в укрепване на партньорските отношения между двете институции в областта на образованието, научните изследвания, академичния обмен и участието в съвместни инициативи.

Университетът е основан на 15 юни 1965 г.

като самостоятелно висше учебно заведение и е

сред най-значимите университетски центрове в

Република Сърбия. Днес той обединява 13 факул-

тета, разположени в Ниш, Лесковац, Враня и Крушевац, и обучава около 22 000 студенти. В него работят над 1500 преподаватели и изследователи. Централната университетска сграда е разположена в една от най-представителните исторически сгради на Ниш, построена през 1887 г.

Срещите, които доц. Марин Маринов проведе в рамките на събитието, предоставиха възможност за обсъждане на бъдещи съвместни дейности и разширяване на академичното сътрудничество между двете висши училища.

Международна конференция отбелязва 10-годишнината на катедра ИУТ

Юбилейна международна научно-практическа конференция на тема „Туризмът в епоха на преход: знания, политики и устойчиви бизнес модели“ организира катедра „Икономика и управление на туризма“ при СА „Д. А. Ценов“. Научният форум бе посветен на две значими годишнини – 10 години от създаването на катедрата и 90 години от основаването на Свищовското висше училище. Конференцията откри ръководителят на катедрата доц. Любка Илиева, като подчерта значимостта на юбилея и пътя, извървян от академичното звено през изминалото десетилетие. Тя отдаде заслужено признание на създателите на катедрата и на нейните първи ръководители – доц. Петя Иванова и проф. Марияна Божикова, както и на всички преподаватели, допринесли за утвърждаването на катедрата в академичното пространство. Благодарност бе изразена към академичното ръководство,

партньорите от страната и чужбина, представителите на институциите, бизнеса и Община Свищов за подкрепата през годините.

Приветствие към катедрата и участниците в научния форум от името на академичното ръководство поднесе проф. Атанас Атанасов – зам.-ректор по научноизследователска дейност и развитие на кадрите. Той поздрави катедрения екип по повод годишнината и пожела нови успехи в образователната и научната дейност.

Конференцията събра на едно място изтъкнати учени, представители на академичната общност, местната власт, културните институции и туристическия бизнес. Сред участниците бяха проф. д.и.н. Казимир Попконстантинов, проф. д.и.н. Николай Овчаров, д-р Росен Маринов – директор Дирекция „Култура и културно наследство“ към Община Свищов, както и представители на водещи висши училища, държавни и

местни институции, професионални организации. Научният форум започна с пленарните доклади на проф. Попконстантинов – „Поклоннически път до мощите на Св. Йоан Кръстител“ и на проф. Овчаров – „Културно-историческият туризъм в България – бедната Пепеляшка на туристическия бизнес“.

Проф. Попконстанти-

нов е един от най-изявените изследователи на българското средновековие, с огромен принос в областта на археологията, епиграфиката и историята. В своя доклад той представи новия българ-

ски поклоннически маршрут „Път до мощите на Св. Йоан Кръстител“. Участниците в конференцията в Свищовското висше училище станаха първите представители на академичната общност в България, които се запознават с концепцията и перспективите пред проекта. Известният български археолог представи инициативата

открити от проф. Попконстантинов през 2010 г., и преминава през едни от най-красивите места на Странджа. Проектът е създаден по модела на световноизвестния поклоннически маршрут Камино де Сантяго и вече се работи за интегрирането му в европейската мрежа на поклонническите пътища.

Проф. д.и.н. Николай Овчаров е почетен професор на СА „Д. А. Ценов“, дългогодишен хоноруван преподавател към катедра „Икономика и управление на туризма“, учен и общественик, чиито научни открития и изследвания допринасят за популяризирането на българското културно наследство в национален и международен мащаб. Неговата дейност е свързана и със Свищов и региона чрез проучванията и популяризирането на археологическите обекти, които са сред най-значимите ресурси за развитието на културно-историческия туризъм в Централна Северна България.

На стр. 2

Ректорът участва в откриване на STEM център в ПДТГ

Ректорът доц. Марин Маринов бе официален гост на откриването на STEM центъра в Професионалната държавна търговска гимназия „Димитър Хадживасилев“. Събитието събра представители на образователната общност,

проект за бъдещото развитие на учениците. Приветствие поднесе и кметът на община Свищов – д-р Генчо Генчев.

В ритуала по прерязване на триколовната лента за официалното откриване на новия STEM център участ-

зирани кабинети по „Математика и информатика“ и „Дизайн и 3D прототипиране“, както и три високо-технологични класни стаи, оборудвани за съвременно, практически и интерактивно обучение.

След официалната церемония гостите имаха възможност да посетят новите кабинети и да наблюдават демонстрации, подготвени от учениците. Те представиха възможностите на STEM центъра чрез практически дейности и проекти, демонстриращи приложението на съвременните технологии в учебния процес. За всички гости бяха изработени сувенирни подаръци в кабинета по Дизайн и 3D прототипиране – ключодържатели с надпис ПДТГ.

Присъствието на ректора на Свищовската академия на събитието е израз на доброто сътрудничество между висшето образование, средното училище и местната власт в подкрепа на качествено образование и развитието на младите хора.

местната власт, партньори и приятели на училището, които станаха свидетели на още една важна стъпка към модернизирания на образователната среда и развитието на съвременното обучение. По време на церемонията директорът на училището – Лиляна Димитрова, подчерта значението на реализирания

ваха кметът д-р Г. Генчев, ректорът доц. М. Маринов, директорът на училището Л. Димитрова и Антон Хекимян – гост на церемонията. С изпълнение на ритуала те заедно дадоха начало на работата на новото високо-технологично образователно пространство.

Новоизграденият STEM център включва специали-

Нов меморандум...

за стратегическо партньорство сключи Академията с международната консултантска компания „Юрофаст“ (Eurofast). Документът поставя основата на партньорство, насочено към модернизиране на практическото обучение на студентите, съобразно актуалните изисквания на глобалния бизнес.

„Юрофаст“ е утвърдена международна организация за бизнес консултации, оперираща като водещ регионален съветник в Югоизточна Европа и Източното Средиземноморие. Предметът ѝ на дейност обхваща комплексни счетоводни и одиторски услуги, трансферно ценообразуване, международно данъчно планиране, правно обслужване, корпоративни сливания и придобивания, както и цялостно администриране на ТРЗ (Payroll) и управление на човешките ресурси. Този експертен ресурс ще бъде интегриран дирек-

но в съвместни инициативи със Стопанската академия.

Основен приоритет на меморандума е съвместното изграждане на „Юрофаст Академия“ (Eurofast Academy). Специализираният образователен проект ще бъде насочен към профилирана и тясно практическа подготовка на кадри в сферата на счетоводството и специфичното управление на Труда и работната заплата (ТРЗ). За да се осигури максимална гъвкавост и достъпност за студентите, обучението ще се провежда в хибриден формат, включващ: Дистанционни лекции и уебинари водени от чуждестранни и местни топ експерти на компанията; Практически семинари на терен за решаване на реални казуси от текущата бизнес практика; Специализирани стажантски програми с възможност за последваща кариерна реализация в структурата на „Юрофаст“.

Дискусия за застраховането и осигуряването проведе катедра ЗСД

Катедра „Застраховане и социално дело“ организира дискуссионен форум, посветен на актуалните проблеми на застраховането и осигуряването, и на обучението по специалността. Мероприятието, което е част от програмата с научни прояви, посветени на 90-годишнината на Свищовското висше училище, се проведе с участието на преподавателите от катедрата, студенти от спец. ЗСД и представители на практиката.

Форумът бе открит от доц. Румен Ерусалимов – декан на факултет „Финанси“ и преподавател от катедрата. Той представи дългогодишните традиции и постиженията на Свищовската академия в обучението и научните изследвания в областта на застраховането и социалното дело. Ръководители и членове на екипи, реализирали научноизследо-

вателски проекти, представиха постигнатите резултати и тяхното интегриране в учебния процес. Особен интерес за студентите предизвика информацията относно възможностите за провеждане на международна мобилност и участие в платени летни стажове, предлагани

(възпитаник на специалността, директор на ТП на НОИ – гр. Враца) и Момчил Маринов (възпитаник на специалността, директор „Застрахователни обезщетения“, ЗАД „ОЗК-Застраховане“) с нескрито възмущение споделиха, че придобитите по време на обучението им в СА „Д-

от „Мусала Иншурънс Брокер“ ООД – стратегически партньор на катедрата и на СА „Д. А. Ценов“.

Проф. Иван Грозданов

А. Ценов“ знания са били необходимата основа за пълноценна реализация и успешна професионална кариера.

Международна конференция отбеляза 10-годишнината на катедра ИУТ

От стр. 1

В своята презентация проф. Овчаров обърна внимание на големите открития в страната ни през

възможностите за обединяване на повече от една дестинация и на различни видове туризъм.

По повод 10-годишни-

новото хилядолетие и сподели какъв е пътя от разкриването на даден обект до представянето му в туризма като културно-исторически паметник. Даде примери с негово участие в Източните Родопи и в Свищов, и подчерта важността на културната дестинация като възможност с наситеност на забележителности за културно-исторически туризъм. Проф. Овчаров акцентира и върху

ната на катедра „Икономика и управление на туризма“ доц. Любка Илиева връчи юбилейни плакети на личности и институции, които със своята дейност и подкрепа са допринесли за създаването, развитието и утвърждаването на катедрата през изминалото десетилетие и за развитието на обучението, научните изследвания и практическата подготовка на студентите.

Катедра КАСД отбелязва с кръгла маса 35-годишнината на спец. СФК

Кръгла маса на тема „Бъдещето на финансов контрол и анализа – компетенции, технологии, регулации“ организира катедра „Контрол и анализ на стопанската дейност“. Събитието бе посветено на 90-годишнината от създаването на Свищовското висше училище, 35-годишнината от създаването на специалност „Стопански и финансов контрол“ и в изпълнение на дейностите от Стратегическия алианс по митнически и данъчен контрол и одит. В кръглата маса участваха представители на контролни институции и на бизнеса, настоящи и бивши преподаватели от катедра КАСД, студенти и докторанти. На кръглата маса присъстваха проф. Атанас Атанасов – зам.-ректор „Научноизследователска дейност и развитие на кадрите“, доц. Здравко Любенов – зам.-ректор „Международно сътрудничество, студентска политика, институционални комуника-

ции и продължаващо обучение“ и доц. Маргарита Шопова – декан на факултет „Стопанска отчетност“. Форумът откри доц. Пепа Стойкова – ръководител на катедра КАСД. Приветствие към екипа отправи проф. А. Атанасов.

В рамките на първия панел на тема „Професионалният облик на финансов контрол и анализа: знания, умения, компетенции“, участваха Мария Илиева – член на Сметна палата на Р България, Тошко Тодоров – председател на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори, Николай Мишовски – главен секретар на Национална агенция за приходите, Елена Лалова – председател на Управителен съвет на НОМА, д-р Тодор Гогов – директор на Дирекция „Вътрешен одит“ в Монбат АД, д-р Христо Цветанов – управител на „Кемапул“ ЕООД, Искрен Климентов – финансов директор в „Галакси Инвестмънт Груп“.

Вторият панел бе на тема „Как регулациите и технологиите моделират съвременния финансов контрол и анализ“. В него участваха Николай Игнатов – директор на Дирекция „Методо-

ция „Контрол“ при ТД на НАП Варна, Ирена Василева – началник Отдел „Жалби“ в дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“ при Комисията за финансов надзор, Емилия Рангелова –

логия на контрола и вътрешен одит“ в Министерство на финансите, Илияна Цоловска – директор на Дирекция „Последващ контрол“ в ЦМУ на Агенция „Митници“, Йордан Йорданов – директор на Офис Русе при ТД на НАП Варна, Огнян Генов – началник Сектор „Ревизии“, Дирек-

тър на Дирекция „Финансов контрол“ в „Гама Консулт – Калински, Прокопов и Сие“ СД, Бойко Николов – управител на „Бривела“ ЕООД и Александър Александров – директор „Инвестиции“ в Застрахователна компания „Лев Инс“ АД.

Проведената кръгла маса даде възможност за

обмен на професионален опит и добри практики между представители на академичната общност, контролните институции и бизнеса, като постави акцент върху подготовката на бъдещите специалисти и върху предизвикателствата, които дигитализацията, динамичната нормативна среда и нарастващите обществени очаквания поставят пред финансов контрол и анализа. Дискусиите в двата панела потвърдиха значението на сътрудничеството между образованието, публичния сектор и бизнеса за подготовката на висококвалифицирани специалисти и очертаха ключовите компетенции и професионалните качества, необходими за работа с нови технологии, разбиране на регулаторната среда, способност да превръщат информацията в полезни управленски решения и за успешна реализация в сферата на финансов контрол и анализа.

Представиха резултатите за капацитета на държавната администрация за 2025 г.

Резултатите от Националното проучване на административния капацитет на държавната администрация за 2025 г. бяха официално представени в УНСС – София. Изследването се реализира ежегодно от Института по икономика и политики към УНСС, Института по публична администрация и Стопанска академия „Димитър А. Ценов“. Форумът събра представители на академичните среди, държавните институции и експерти в областта на публичното управление, които обсъдиха актуалните тенденции, предизвикателства и перспективи пред развитието на българската администрация.

В своето приветствие, ректорът на УНСС – проф. Димитър Димитров подчерта значимостта на проекта и неговия принос за развитието на публичното управление в България: „Това е сериозен и дългосрочен проект, който пре-

доставя ценна информация за състоянието и развитието на държавната администрация и очертава важни насоки за нейното бъдещо развитие“, каза проф. Димитров.

Заместник-ректорът на Свищовската академия, доц. Здравко Любенов определи представянето на резултатите като закономерен завършек на продължителен и задълбочен изследователски процес. „Днешното събитие е кулминация на усилената работа, задълбочени анализи и успешно преодоляване на редица методически и методологически предизвикателства. Резултатът е обективна и комплексна оценка на състоянието на държавната администрация в условията на ускорена дигитализация и нарастващи обществени очаквания. Убеден съм, че представената информация ще бъде полезна за всички нива на държавното управление

и ще послужи като основа за последващи действия и реформи“, каза доц. Любенов.

Изводите бяха представени от един от авторите и инициатор за провеждане на изследването – проф. д.н. Борислав Борисов от Института по икономика и политики, който бил е дългогодишен преподавател в Свищовската академия. Той сподели, че за целите на проучването са анкетирани 76 администрации. По думите му, почти всички български административни структури бележат спад в своя административен капацитет. Проф. Борисов заяви, че съкращения в администрацията са необходими и посочи общинските администрации, както и държавните агенции, комисии и подкомисии извън съставите на министерствата. Според него, там са най-големите злоупотреби със заплати и те могат да бъдат прибрани под шапката

на министерствата като дирекции.

Сред ключовите приоритети за развитието на държавната администрация бяха посочени: преминаване от дебат за числеността към

ние, ориентирано към резултати и обществен ефект.

Участието на Стопанската академия в разработването и представянето на оценката за административния капацитет затвърждава пози-

дебат за продуктивността, развитие на учеща администрация, отговорно и практически въвеждане на изкуствен интелект, преминаване от управление, фокусирано върху спазването на правила и процедури, към управле-

циите на Висшето училище като активен партньор в национални изследователски инициативи и като авторитетен академичен център в областта на публичното управление, икономиката и административните науки.

Наши студенти с престижни награди от национални конкурси

Ивайло Василев – второкурсник от специалност „Застраховане и соци-

ално дело“ на Свищовската академия, е класиран

на трето място в категория „студенти“ в националния конкурс „Млад икономист – 2026“: гласът на младите за силна икономика“.

Конкурсът се организира от Съюза на икономистите в България (СИБ) и тазгодишното – 22-ро издание бе на тема „България в еврозоната: възможности, очаквани ефекти и предизвикателства“.

Ивайло се обучава в редовна форма в СА „Д. А. Ценов“. За първи път участва в национален конкурс и е отличен от експертното академично и професионално жури сред

най-добрите участвали студенти. Третото място в престижния национален конкурс свищовският студент завоюва с научната си разработка на тема „Застрахователните пазари преди и след еврото: сравнителен анализ на балтийските страни и изводи за България“.

Церемонията по награждаване бе открита от председателя на УС на СИБ проф. Татяна Хубенова-Делисивкова. Тя подчерта големия интерес и активното участие на ученици, студенти, докторанти и млади специалисти и предприемачи до 35-годишна възраст в тазгодишното издание на конкурса като отбеляза и високото качество на разработките на участниците.

Димитър Димитров – студент по магистърска програма „Счетоводство и одит на нефинансовите предприятия“,

получи специална награда в рамките на 15-ото издание на Националния конкурс „Млад одитор“.

Конкурсът се организира от Университета по застраховане и финанси съвместно с одиторските дружества „Ейч Ел Би България“ и „Захарина Нексия“, с партньорството на Сметната палата на Република България, Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори и Института на дипломираните експерт-счетоводители в България.

Официалната церемония по награждаване се проведе на 9 юни 2026 г.

в Университета по застраховане и финанси в София. В тазгодишното издание на конкурса участваха студенти от 12 висши училища от страната и чужбина. До втория етап бяха допуснати 87 участници, които решаваха тестови задачи, а студентите с над 50% верни отговори продължиха към третия етап, включващ разработване на практически казус. Журито оцени както теоретичната подготовка на участниците, така и способността им да анализират комплексни ситуации, да аргументират

професионални решения и да предлагат оригинални идеи.

Свищовският студент Димитър Димитров беше отличен със специална награда, предоставена от УЗФ. Наградата представлява стипендия в размер на 20% от таксата за целия едногодишен курс на обучение в магистърска програма в университета-домакин. Отличието е признание за проявения интерес, активност и потенциал за професионално развитие в областта на одита, счетоводството и финансовия контрол.

Особен интерес за ака-

демичната общност на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ бе фактът, че сред присъстващите на церемонията официални лица бяха и изявиени възпитаници на Свищовското висше училище. Сред тях са Лъчезар Спасов – изпълнителен директор на Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от Европейските земеделски фондове“ и Генко Николов – главен секретар на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори. Тяхното професионално развитие е показателно за устойчивия принос на СА „Д. А. Ценов“ в подготовката на специалисти, които заемат отговорни позиции в областта на счетоводството, одита, публичния надзор и финансовия контрол.

Участието и отличието на Димитър Димитров потвърждават значението на академичната подготовка в СА „Д. А. Ценов“ и връзката ѝ с практическите изисквания на съвременната одиторска професия. Подобни постижения са израз на стремежа на студентите към професионално усъвършенстване и на ролята на Академията като образователна институция с традиции, разпознаваемост и реални професионални перспективи за своите възпитаници.

Академията бе обекта-изненада от туристическа обиколка

Свищовската академия бе включена в туристическа обиколка на града като обект-изненада за пътуваща група с Amavi Travel – Исперих. Идеята е на франчайз мениджъра на фирмения

представи техният екскурзовод Николай Колев.

Участниците в екскурзията бяха приятно изненадани и с уникални сертификати, подписани от двата първи офиса на Amavi Travel – Сви-

офис Емил Енчев, който е възпитаник на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“.

Туристите бяха посрещнати в аулата на Висшето училище и бяха силно впечатлени от стенописите на Александър Божинов в сградата на ректората. Те посетиха и академичния музей, където с интересна беседа и любопитни факти, историята на Академията и на Дарителя Димитър Ценов им

щов и Исперих, издадени по повод „първата неофициална инициатива за побратимяване между двата града“. Всеки притежател на сертификата бе официално обявен за „Почетен гражданин на приятелството между Исперих и Свищов“.

Туристическата агенция Amavi Travel е дългогодишен партньор на Академията и участва в реализирането на различни събития и студентски форуми.

„Да изчистим България заедно“

За поредна година академичната общност на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ се включи в Националната кам-

матичната доброволческа кампания за 2026 г., те за пореден път показаха своята ангажираност към опазването на околната среда и

пания „Да изчистим България заедно“. Студенти, преподаватели и служители обединиха усилията си в името на по-чиста и приветлива среда, като почистиха района около Ректората и Факултетския корпус на Академията.

С участието си в ембле-

увърдиха разбирането, че грижата за природата и обществените пространства е споделена отговорност.

Участвалите доброволци отделиха от времето и енергията си с цел да направят Академията и градската среда по-чисти и по-приятни за всички.